

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 52/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť T., M., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Michalovce sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť T., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. augusta 2011 doručená sťažnosť T., M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. K., M., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu

Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že R., M. (ďalej len „žalobca“ alebo „komora“), sa žalobou doručenou okresnému súdu 2. júna 2009 domáhala proti sťažovateľovi ako žalovanému zaplataenia sumy 497,90 € s príslušenstvom z dôvodu, že podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení účinnom do 31. decembra 2004 (ďalej len „zákon č. 30/1992 Zb.“) bol sťažovateľ ako člen komory povinný platiť členské príspevky, pričom tak neurobil za obdobie rokov 2007 a 2008.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010 vyhovel žalobe a zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 497,90 € s príslušenstvom a trovy konania.

Sťažovateľ svoju obranu proti žalobe žalobcu v predmetnom konaní pred okresným súdom založil na skutkovom tvrdení, podľa ktorého „R... nemá žiadne právo na zaplataenie členských príspevkov od sťažovateľa, ako žalovaného, nakoľko tomuto členstvo v R. nikdy nevzniklo. Vo svojom odpore proti vydanému platobnému rozkazu zo dňa 20. 08. 2009 okrem iného tvrdil, že členstvo v R. je dobrovoľné, vzniká po schválení písomnej prihlášky predstavenstvom komory.“

Podľa sťažovateľa „z odôvodnenia vyššie uvedeného rozsudku súdu 1. stupňa je zrejmé, že OS Michalovce posúdil vzťah medzi žalobcom a žalovaným (sťažovateľom) podľa ust. § 2 ods. 1, 3 zák. č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore, v zmysle ktorého členmi komory sú fyzické a právnické osoby zapísané v Obchodnom registri, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve. Členstvo v komore vzniká podľa názoru súdu dňom účinnosti tohto zákona alebo dňom zápisu subjektu podnikajúceho v poľnohospodárstve do Obchodného registra, ak ide o osoby uvedené v ods. 1 predmetného zákona; alebo na základe písomnej prihlášky dňom prijatia za člena, ak ide o osoby uvedené v ods. 2.

Súd 1. stupňa poukázal taktiež na tú skutočnosť, že z výpisu Obchodného registra žalovaného (sťažovateľa) vyplýva, že tento je právnickou osobou zapísanou do Obchodného registra dňom 19. 12. 2002 a vykonáva podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve. Podľa názoru súdu je zrejmé, že členstvo žalovaného u žalobcu vzniklo priamo zo zákona a na základe tejto skutočnosti bol žalovaný povinný platiť žalobcovi členské príspevky. V ďalšej časti odôvodnenia rozsudku súd 1. stupňa opätovne poukazoval na tú skutočnosť, že nárok žalobcu posudzoval podľa zákona č. 30/1992 Zb. účinného do 31. 12. 2004 z dôvodu, že za jeho účinnosti vzniklo žalovanému členstvo v R. a toto členstvo mu mohlo zaniknúť len z dôvodov taxatívne vymenovaných v stanovách R.“.

Proti označenému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom okrem iného namietal, že «od roku 2002, to je od času kedy žalovaný ako podnikateľský subjekt podnikajúci v poľnohospodárstve vznikol, si nebol vedomý žiadneho členstva v R., že o jeho členstve neexistuje žiadny záznam v relevantných evidenciách. Zároveň poukazoval na tú skutočnosť, že za uvedené obdobie nebol nikdy pozvaný na valné zhromaždenia členov, a že od roku 2002 nikdy neplatil žiadne členské poplatky pre R.

Zároveň však poukázal na tú podstatnú skutočnosť, že nie je pravdou, že jeho členstvo ako člena RP a PK Michalovce malo vzniknúť za účinnosti zákona č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore.

Žalovaný (sťažovateľ) ako podnikateľský subjekt podnikajúci v oblasti poľnohospodárstva vznikol dňa 19. 12. 2002. Podľa ust. § 225 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. (Obchodný zákonník) „Družstvo vzniká dňom zápisu do Obchodného registra.“

V čase vzniku podnikateľského subjektu (sťažovateľa) bola v účinnosti novela zákona č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore, a to zákon č. 448/2001 Z. z., ktorým sa menil a doplňal zákon Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. Predmetný zákon nadobudol účinnosť dňa 29. 11. 2001 t. j. rok predtým, ako sťažovateľ ako podnikateľský subjekt podnikajúci v poľnohospodárstve vznikol. Predmetným zákonom bol mimo iného zmenený § 2 zák. č. 30/1992 Zb., ktoré paragrafové ustanovenie zákona rieši otázku vzniku členstva v Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore.

Podľa ust. § 2 ods. 1 zák. č. 448/2001 Z. z. „Členmi komory sa môžu stať fyzické osoby a právnické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve,

potravinarstve a v biologických, technických a v obchodných službách pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo“.

V zmysle ust. § 2 ods. 4 zák. č. 448/2001 Z. z. „Členstvo v komore vzniká na základe písomnej prihlášky dňom prijatia za člena komory“.

V zmysle vyššie uvedeného je zrejmé, že členstvo sťažovateľa nemohlo vzniknúť na základe § 2 ods. 1 zák. č. 30/1992 Zb., nakoľko v čase vzniku sťažovateľa ako podnikateľského subjektu bol účinný zákon č. 448/2001 Z. z., ktorým tak ako je uvedené vyššie, sa menil a dopĺňal zákon č. 30/1992 Zb., ktorá určila dobrovoľné členstvo v R.

Opätovne poukazujem na tú skutočnosť, že sťažovateľ si prihlášku za člena R. nikdy nepodal.».

O odvolaní sťažovateľa krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011 tak, že ním potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že podľa názoru odvolacieho súdu „členstvo žalovaného v R. vzniklo priamo zo zákona, v zmysle ust. § 2 ods. 4 zák. č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení zákona č. 448/2001 Z. z. a zák. č. 546/2004 Z. z.“.

Sťažovateľ sa nestotožňuje so závermi krajského súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku z 27. apríla 2011 a opätovne poukazuje najmä na to, že „jeho členstvo ako člena R. nemohlo vzniknúť zo zákona, za účinnosti zákona č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore, tak ako o tom rozhodol Okresný súd v Michalovciach v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, nakoľko tento ako podnikateľský subjekt vznikol dňa 19. 12. 2002 za účinnosti zákona 448/2001 Z. z., ktorým sa menil a dopĺňal zákon Slovenskej národnej rady č. 30/1992 Zb. a v zmysle ktorého členstvo v R. je dobrovoľné na základe prihlášky budúceho člena a nie povinné priamo zo zákona, tak ako to bolo uvedené v § 2 ods. 1,3 zák. č. 30/1992 Zb.“.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa sp. zn. 11 C 190/2009

z 27. apríla 2010, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 244/2010-114 zo dňa 27. 04. 2011 a rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 27. 04. 2010 č. k. 11 C 190/2009-78 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 244/2010-114 zo dňa 27. 04. 2011 a rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 27. 04. 2010 č. k. 11 C 190/2009-78 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Michalovciach na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 4.000, € na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.

alternatívne

1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 244/2010-114 zo dňa 27. 04. 2011 a rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 27. 04. 2010 č. k. 11 C 190/2009-78 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 5 Co 244/2010-114 zo dňa 27. 04. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

3. Krajský súd v Košiciach je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadosťučinenie sťažovateľovi vo výške 4.000, € na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v predmetnej veci malo podľa tvrdenia sťažovateľa dôjsť jednak rozsudkom okresného súdu sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010, ako aj rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom okresného súdu sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010

V súvislosti s namietaným rozsudkom okresného súdu z 27. apríla 2010 ústavný súd zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Z čl. 127 ods. 1 ústavy totiž vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ mal v danom prípade právo podať proti namietanému rozsudku okresného súdu odvolanie, ktoré, ako to vyplýva aj zo sťažnosti, aj podal. O odvolaní sťažovateľa bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, čo vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti napadnutému rozsudku okresného súdu.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

V súvislosti s namietaným porušením základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011 sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zameral na preskúmanie, či ju nemožno v tejto časti považovať za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoju konštantnú judikatúru, v zmysle ktorej nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou

alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je určená princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, ak je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve.

Z toho vyplýva, že ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení tohto právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručuje každému právo na prístup k súdu, ako aj konkrétne procesné garancie v konaní pred ním (I. ÚS 26/94). Ochrany základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa možno domáhať v medziach a za podmienok ustanovených vykonávacími zákonmi (napr. III. ÚS 124/04).

Ústavou zaručené základné právo na súdnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neznamenujú právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ich účelovo chápať tak, že ich naplnením je len víťazstvo v takomto spore (II. ÚS 21/02, IV. ÚS 277/05).

Aplikujúc uvedené právne názory ústavný súd preskúmal sťažnosťou namietaný rozsudok krajského súdu.

Krajský súd v odôvodnení namietaného rozsudku najskôr poukázal na obsah odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu z 27. apríla 2010, ktorým tento súd zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 497,90 € s príslušenstvom, pričom okrem iného v ňom uviedol, že súd prvého stupňa v rámci zistenia skutkového stavu konštatoval, že *«žalobkyňa v priebehu konania (zápisnica o pojednávaní 16. 2. 2010 - č. l. 35 spisu) spresnila, pokiaľ ide o výšku členských príspevkov, ktoré sú predmetom sporu a poukázala na Článok 1 bod 1. Systému „uplatnenia“ členských príspevkov, kde je výška členského príspevku určená podľa výmery obhospodarovanej pôdy, ktorú žalovaný obhospodaroval – v r. 2005 a 2006 to bolo po 288,29 € - 579 ha x 0,49 € - v r. 2007 a 2008 s tým, že po vzájomnej dohode účastníkov bol príspevok znížený a vypočítaný z výmery 500 ha, čo je 248,95 € ročne. Ďalej, citujúc znenie § 2 ods. 1, 3 a § 12 zák. č. 30/92 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore (v znení účinnom do 31. 12. 2004), uviedol, že z výpisu (č. l. 30 spisu) z obchodného registra vyplýva, že žalovaný je právnickou osobou zapísanou do obchodného registra 19. 12. 2002 a vykonáva podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve a uzavrel, že z tohto je zrejmé, že mu členstvo u žalobkyne vzniklo priamo zo zákona a na základe tejto skutočnosti bol povinný jej platiť členské príspevky, že výška členského príspevku mu bola určená podľa Článku 1 bodu 1. Systému „uplatnenia“ členských príspevkov členov R. v roku 2005 (fotokópia na č. l. 6-7 spisu) podľa výmery obhospodarovanej pôdy, že podľa Identifikačného listu člena S. z 2. 5. 2005 (fotokópia na č. l. 51 spisu) obhospodaroval pôdu s výmerou 579 ha, avšak - ako uviedla žalobkyňa - po vzájomnej dohode bol členský príspevok na r. 2007 a 2008 znížený a vypočítaný z výmery 500 ha, vo výške 248,95 € ročne, teda $2 \times 248,95 \text{ €} = 497,90 \text{ €}$ a že podľa Článku 1 bodu 5. Systému platenia členských príspevkov pre R. v roku 2005 pri omeškaní platieb z vybraných členských príspevkov oproti stanovenému termínu sa sadzby členských príspevkov zvyšujú o 1 % z nezaplatennej sumy za každý začatý mesiac omeškania, preto v súlade s cit. ust. zaviazal žalovaného aj na úroky z omeškania, pretože je evidentné, že je v omeškaní so zaplatením svojho peňažného dlhu (§ 517 O. z.), pričom úroky priznal odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti uvedených v jednotlivých faktúrach. K námietkam*

žalovaného (zápisnica o pojednávaní 16. 2. 2010 - č. l. 34 a 36 spisu), ktorých podstatnú časť reprodukoval, uviedol, že nárok žalobkyne posudzoval podľa cit. zák. z dôvodu, že za jeho účinnosti vzniklo žalovanému členstvo z uvedených dôvodov, z tohto dôvodu jeho tvrdenie, týkajúce sa vzniku jeho členstva u žalobkyne, hodnotil ako irelevantné. V tejto súvislosti poukázal aj na § 13 písm. a) cit. zák. v spojení s Článkom 3 bod 2. Stanov žalobkyne (fotokópia na č. l. 45-50 spisu), z ktorých vyplýva, že k zániku členstva žalovaného u žalobkyne mohlo dôjsť len z dôvodov taxatívne vymenovaných v Stanovách, t. j. dohodou, vystúpením, vylúčením a dňom výmazu z obchodného registra, preto sa stotožnil s jej tvrdením, že nepožiadala písomne o zrušenie členstva, t. j. nepodal odhlášku (Článok 3 bod 3. Stanov). Pokiaľ ide o ďalšie tvrdenie žalovaného, týkajúce sa spochybnenia vzniku žalobkyne, mal za dostatočne preukázané z prezenčných listín z jej valných zhromaždení 21. 2. 2006 (fotokópia na č. l. 64-67 spisu) a 8. 6. 2007 (fotokópia na č. l. 68 spisu) a Zápisnice z jej X. Valného zhromaždenia z 21. 2. 2006 (fotokópia na č. l. 69-73 spisu), že sa ho zúčastnil dostatočný počet členov žalobkyne a dokonca sa ho zúčastnil aj samotný štatutárny zást. žalovaného, preto naň neprihliadol.».

V ďalšej časti odôvodnenia namietaného rozsudku formuloval krajský súd svoje vlastné právne závery k námietkam sťažovateľa vyjadreným v odvolaní, keď najmä uviedol:

„Odvolací súd, po doplnení dokazovania (§ 213 ods. 4 O. s. p.) oboznámením zápisnice z XII. valného zhromaždenia z 8. 6. 2007 a zápisnice z XIII. valného zhromaždenia z 24. 6. 2008 (fotokópia na č. l. 101-104), prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a rozsudok potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správny, lebo súd v podstate úplne zistil skutkový stav veci, správne ju právne posúdil, odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s odôvodnením v celom rozsahu stotožňuje, pretože dôvody rozsudku sú správne, na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní.

Neúplnosť zistenia skutkového stavu [§ 205 ods. 2 písm. c) O. s. p.] je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec), avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť

v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvého stupňa nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvého stupňa.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre rozhodnutie súdu prvého stupňa je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O. s. p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov účastníkov alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 132 až § 135 O. s. p.

Súd postupoval správne, keď nevykonával dôkaz o tom, či žalovaný bol vedený v zozname členov a či platil alebo mu boli fakturované členské príspevky od doby jeho zápisu do obchodného registra (v r. 2002) do r. 2005, či - pokiaľ ide o r. 2002 - 2005 - existuje o jeho členstve v požadovaných evidenciách záznam, či za uvedené obdobie bol pozvaný na valné hromady členov a bolo mu umožnené využiť práva z členstva tak, ako to ustanovuje zákon a Stanovy žalobkyne, či za uvedené obdobie platil pre ňu členské poplatky, či došlo len k formálnemu naplneniu členstva alebo obsahovo v uvedenom období

boli naplnené práva vyplývajúce z príslušných zákonov a jej vlastných stanov, či úhrady za členské príspevky v r. 2005 a 2006 neboli úhradami za jej služby pre A., M., lebo predmetom konania bolo zaplatenie členských príspevkov za r. 2007 a 2008.“

V odôvodnení sťažnosťou namietaného rozsudku krajského súdu sa ďalej uvádza:

„Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa napriek jeho návrhu nepredložila členskú prihlášku a výpis z jej predstavenstva a súd nevyhodnotil skutočnosť, či bol prijatý za člena žalobkyne v zmysle zák. č. 546/04 a vtedy platných stanov žalobkyne Tretia časť - Členstvo v R. článok 3 ods. 1., 2., nie je pravdivé.

Podľa § 2 ods. 4 zák. č. 30/92 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení zák. č. 448/01 Z. z. a č. 546/04 Z. z. členstvo v komore vzniká na základe písomnej prihlášky dňom prijatia za člena komory. Členstvo v komore zaniká dňom doručenia písomnej žiadosti člena komory o zrušenie členstva v komore.

Podľa ods. 5 cit. ust. podrobnosti o vzniku a zániku členstva v komore upravujú stanovy komory.

Podľa Článku 4 bod 1 Stanov žalobkyne, schválených na valnom zhromaždení žalobkyne 21. 6. 2005 (fotokópia na č. l. 23-29 spisu), členstvo u nej vzniká na základe písomnej prihlášky (Identifikačný list) dňom prijatia za člena jej predstavenstvom.

Z uvedeného ust. vyplýva, že na základe písomnej prihlášky a prijatia predstavenstvom vznikalo členstvo len u nových členov a na základe Identifikačného listu u tých členov, ktorým vzniklo členstvo podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

Z Identifikačného listu člena S. z 2. 5. 2005 je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že žalovaný potvrdil, že pokračuje v členstve v S. prostredníctvom žalobkyne, pričom pod textom Prihlasujem sa za člena S. prostredníctvom R. M. je v zátvorke uvedené Pre nových členov a tento text je ako nehodiaci sa preškrtnutý.

Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa bola založená v rozpore so zákonom a teda aj jej ďalšie úkony, a teda aj vymáhanie členských príspevkov voči nemu sú neplatné, treba hodnotiť len ako čisto účelové, lebo prvýkrát až na pojednávaní 16. 2. 2010 (zápisnica na č. l. 34 spisu) uviedol, že má pochybnosti o jej vzniku a vôbec o jej existencii, keď predtým sa aktívne zúčastňoval na jej činnosti, konkrétne na valných zhromaždeniach 21. 2. 2006 a 8. 6. 2007 [fotokópia prezenčných listín na č. l. 64 a 68 spisu a Zápisnice z X.

valného zhromaždenia z 21. 2. 2006 (overovateľ zápisnice) na č. l. 69 spisu] a okrem toho je žalobkyňa vedená v Registri organizácií Štatistického úradu Slovenskej republiky s dátumom vzniku 7. 7. 1992...

Čo sa týka Systému platenia členských príspevkov členov žalobkyne v r. 2007 a 2008 Zápisnicou z XII. a XIII. valného zhromaždenia žalobkyne z 8. 7. 2007, resp. 24. 8. 2008 (č. l. 101-104 spisu) bolo preukázané, že v uvedených rokoch platil Systém platenia členských príspevkov z r. 2005.“

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu sp. zn. 5 Co 244/2010 z 27. apríla 2011 (s prihliadnutím na obsah rozsudku súdu prvého stupňa sp. zn. 11 C 190/2009 z 27. apríla 2010, ktorý bol v odvolacom konaní preskúmaný) dospel k názoru, že zo záverov odvolacieho súdu týkajúcich sa posudzovanej právnej otázky (vznik členstva sťažovateľa v komore a s tým súvisiaca jeho povinnosť platenia členských príspevkov) nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

Dôvody uvedené v namietanom rozsudku krajského súdu možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné. Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu ich možno rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnych noriem aplikovaných v danej veci. Výklad uvedených právnych noriem zodpovedá zároveň princípom rozumného usporiadania práv a povinností dotknutých subjektov v prípadoch vypořádania vzťahov vyplývajúcich z členstva v komore vzniknutého podľa právnej úpravy (zákon č. 30/1992 Zb.) účinnej do 31. decembra 2004. Obsah predložených listinných dôkazov v predmetnom súdnom konaní zároveň nepochybne pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v danom prípade prezentované krajským súdom.

Ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné zdôrazniť, že predmetom konania vedeného všeobecnými súdmi bola žaloba komory ako žalobcu proti sťažovateľovi o zaplatenie členských príspevkov za obdobie rokov 2007 a 2008, pretože ku vzniku jeho členstva v komore malo dôjsť podľa § 2 zákona č. 30/1992 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2004 priamo zo zákona. Sťažovateľ v tejto súvislosti namieta, že ako

podnikateľský subjekt vznikol 19. decembra 2002 za účinnosti zákona č. 30/1992 Zb. v znení zákona č. 448/2001 Z. z., v zmysle ktorého „členstvo v R. je dobrovoľné na základe prihlášky budúceho a nie povinné priamo zo zákona, tak, ako to bolo uvedené v § 2 ods. 1, 3 zák. č. 30/1992 Zb.“.

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 30/1992 Zb. v znení účinnom do 31. decembra 2004 (t. j. v znení jeho novelizácie vykonanej zákonom č. 448/2001 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 29. novembra 2001) členmi komory sú fyzické a právnické osoby zapísané v obchodnom registri, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve a potravinárstve a v biologických, technických a v obchodných službách pre poľnohospodárstvo a potravinárstvo.

Podľa § 2 ods. 3 písm. a) citovaného zákona členstvo v komore vzniká dňom účinnosti tohto zákona alebo dňom zápisu do obchodného registra, ak ide o osoby uvedené v odseku 1.

Podľa § 12 ods. 2 zákona č. 30/1992 Zb. každý člen komory je povinný platiť členské príspevky. Zásady výšky a lehôt splatnosti členských príspevkov upravujú stanovy komory.

Až zákon č. 546/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 30/1992 Zb. o Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komore v znení zákona č. 448/2001 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov [účinný od 1. januára 2005 (ďalej len „zákon č. 546/2004 Z. z.“)], zásadným spôsobom zmenil úpravu vzniku a zániku členstva v komore, keďže podľa § 2 ods. 4 citovaného zákona členstvo v komore vzniká na základe písomnej prihlášky dňom prijatia za člena komory. Členstvo v komore zaniká dňom doručenia písomnej žiadosti člena komory o zrušenie členstva v komore.

Prvostupňový súd ako aj odvolací súd v posudzovanej veci dospeli k záveru, že sťažovateľovi ako právnickej osobe zapísanej do Obchodného registra Okresného súdu Košice I (ďalej len „obchodný register“) 19. decembra 2002 a vykonávajúcej podnikateľskú činnosť v poľnohospodárstve vzniklo členstvo u žalobcu priamo zo zákona v zmysle § 2

ods. 1 a 3 zákona č. 30/1992 Zb. (v znení účinnom do 31. decembra 2004) a na základe tejto skutočnosti bol povinný platiť mu členské príspevky (§ 12 zákona č. 30/1992 Zb.).

Možno konštatovať, že všeobecné súdy sa v danej veci otázkou vzniku členstva sťažovateľa u žalobcu a s tým súvisiacej povinnosti platiť žalobcovi členské príspevky, ako aj ich výškou za posudzované obdobie ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadali.

Ak teda okresný súd v danej veci na základe vykonaného dokazovania (rozsudkom z 27. apríla 2010) nárok žalobcu posudzoval podľa zákona č. 30/1992 Zb. účinného do 31. decembra 2004 z dôvodu, že za jeho účinnosti vzniklo sťažovateľovi členstvo v komore, pričom sťažovateľ v konaní nepreukázal, že písomne požiadal o zrušenie členstva, odvolací súd považoval tento jeho právny záver za správny a v plnom rozsahu sa s ním stotožnil.

Ústavný súd nezistil, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov tohto súdu. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo pre neho nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením jeho základného práva garantovaného ústavou ani porušením práva garantovaného dohovorom. K porušeniu ústavou garantovaných práv totiž nemôže dôjsť takým rozhodnutím príslušného štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc v súlade s platnými právnymi predpismi.

Po oboznámení sa s obsahom namietaného rozsudku krajského súdu preto ústavný súd konštatoval, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

V súvislosti so sťažovateľovým prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd opätovne zdôrazňuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným rozsudkom krajského súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označených sťažovateľom neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vysloviť ich porušenie po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí tejto časti sťažnosti sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2012